Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan R via M
Van
Via Bescherming persoonlijke levenssfeer
Kopie aan
Afgestemd met

Datum
24 juni 2026

Onze referentie
BZ2629649

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Wapenexport Jordanië - Dronedetectieradars (definitieve uitvoer) 115476

Aanleiding

Vergunningaanvraag van Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie voor de definitieve uitvoer van militaire goederen (dronedetectieradars en bijbehorende dataverwerkingsstations) naar Jordanië.

Geadviseerd besluit

M: Graag uw akkoord met **positief** buitenlandpolitiek advies aan R gezien de uitkomst van de toetsing aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt en het verzenden van de bijgevoegde Kamerbrief.

R: Graag uw akkoord met **toewijzing** van deze vergunningaanvraag voor de uitvoer van militaire goederen op basis van het advies van M en het verzenden van de bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

Transactie

- Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie verzoekt toestemming voor de definitieve uitvoer van militaire goederen (dronedetectieradars en bijbehorende dataverwerkingsstations) t.w.v. € 2.056.500,- naar Jordanië,-;
- Specifiek betreft het drie Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie dronedetectieradars. De ontvanger en eindgebruiker van de goederen is de *Jordan Armed Forces* (JAF). De JAF zal de dronedetectieradars inzetten om civiele-, overheids- en defensie-gerelateerde infrastructuur te beschermen tegen inkomende dreigingen;
- In het verleden zijn er meermaals vergelijkbare aanvragen met dezelfde eindgebruiker toegewezen, het meest recent op Bescherming persoonlijke levenssfeer Bescherming persoonlijke levenssfeer in april 2026 (CDIU:195296) en daarvoor op Bescherming persoonlijke levenssfeer Bescherming persoonlijke levenssfeer in januari 2026 (CDIU:193814);
- Conform de motie van het lid El Fassed dient de Tweede Kamer bij toewijzing van deze aanvraag per brief versneld geïnformeerd te worden,

aangezien het de uitvoer van een compleet systeem betreft met een transactiewaarde van boven de € 2.000.000,- naar een eindbestemming niet zijnde een EU-, NAVO- of daaraan gelijkgesteld land (Australië, Japan, Nieuw-Zeeland, Zwitserland);
- Er zijn geen relevante EU-*denials*.

Buitenlandpolitieke overwegingen
- Toetsing aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexportcontrole is **positief**, waarbij extra aandacht is besteed aan criteria 4 (regionale stabiliteit) en 6 (houding terrorisme/grensoverschrijdende criminaliteit/naleving internationaal recht/non-proliferatie);
- Jordanië heeft geen territoriale ambities en speelt een stabiliserende rol in de regio. Daarnaast wordt Jordanië beschouwd als goede partner van de NAVO;
- In reactie op de Israëlische en Amerikaanse aanvallen heeft Iran sinds 28 februari jl. meerdere raket- en droneaanvallen uitgevoerd op landen in de regio, waaronder Jordanië.[1] De Iraanse aanvallen zijn o.a. gericht op Amerikaanse militaire aanwezigheid in het land (i.h.b. de *Muwaffaq Salti Air Base*), maar niet beperkt hiertoe. Sinds de onderhandelingen tussen Iran en de VS zijn de aanvallen in de regio afgenomen, maar de situatie blijft volatiel;
- Jordanië heeft begin 2024 te maken gehad met een droneaanval op zijn grondgebied uitgevoerd door pro-Iraanse milities opererend vanuit Irak.[2] Hierbij kwamen drie Amerikaanse militairen om het leven;
- De voorliggende aanvraag betreft de levering van drie dronedetectieradars die de capaciteit van de JAF vergroot om zich adequaat te kunnen verdedigen tegen droneaanvallen. Hiermee komt de voorliggende aanvraag tegemoet aan de legitieme veiligheidsbehoefte van Jordanië en draagt het bij aan het behoud van de interne stabiliteit in het land. Daarnaast past de voorliggende levering van radarsystemen binnen de bredere EU-inzet t.a.v. Jordanië in de context van de *European Peace Facility* (EPF);
- Ten slotte heeft de Jordaanse minister Safadi in december 2023 de voormalig M verzocht Jordanië te ondersteunen bij de grensveiligheid in het noorden van het land. M heeft destijds aangegeven te bezien welke mogelijkheden Nederland heeft om Jordanië te ondersteunen. De huidige aanvraag is in lijn met dit verzoek en draagt bij aan de verdediging van Jordanië tegen dreigingen vanuit o.a. Syrië, Irak en Iran;
- Gelet op de stabiliserende rol die Jordanië speelt in de regio en de aard van de uit te voeren goederen (dronedetectieradars) bestaat er geen duidelijk risico dat de goederen in de voorliggende aanvraag ingezet zullen worden voor agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken. Toetsing aan criterium 4 is **positief**;
- In rapporten van het VN *Panel of Experts on Libya* is vastgesteld dat Jordanië in het verleden het wapenembargo op Libië heeft geschonden.[3] Toetsing aan criterium 6 is hierom **negatief**;

[1] Jordanian army says 240 missiles, drones fired at Jordan since start of Iran war.
[2] 3 U.S. Service Members Killed, Others Injured in Jordan Following Drone Attack > U.S. Department of War > Defense Department News | U.S. Department of War.
[3] Letter dated 29 November 2019 from the Panel of Experts on Libya Established pursuant to Resolution 1973 (2011) addressed to the President of the Security Council.

- Desalniettemin is de aard van de door de VN vastgestelde schendingen van het embargo (militaire trainingen, gepantserde voertuigen, raketsystemen) anders dan de aard van de goederen in de voorliggende aanvraag (dronedetectieradars). Gelet hierop, alsmede de aannemelijkheid van het opgegeven eindgebruik (dronedetectie ten behoeve van beveiliging en bewaking van civiele en militaire infrastructuur), bestaat er geen duidelijk verband tussen de voorliggende aanvraag en de geconstateerde schendingen van het wapenembargo in het verleden. Bescherming persoonlijke levenssfeer adviseert daarom om de negatieve toets aan criterium 6 **niet doorslaggevend** te laten zijn voor het eindoordeel.

Economisch en/of strategisch belang

- De transactiewaarde bedraagt € 2.056.500,-;
- Positieve afhandeling van deze vergunningaanvraag kan leiden tot vervolgorders voor Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie

Toelichting

Transactie (CDIU:115476)
Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie
verzoekt toestemming voor de definitieve uitvoer van drie
Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie
dronedetectieradars met bijbehorende dataverwerkingsstations naar Jordanië.

Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie

De JAF zal de dronedetectieradars gaan gebruiken om vijandige drones te detecteren en hiermee zorg te dragen voor de bescherming van civiele-, overheids- en defensie-gerelateerde infrastructuur in Jordanië.

Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie

Toetsing aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport
*Toetsing aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt is **positief**, waarbij extra aandacht is besteed aan criteria 4 (regionale stabiliteit) en 6 (houding*

terrorisme/grensoverschrijdende criminaliteit/naleving internationaal recht/non-proliferatie).

Internationale verplichtingen (CR1)
De voorliggende aanvraag is niet in strijd met internationale verplichtingen van Nederland. Toetsing aan criterium 1 is **positief**.

Eerbiediging mensenrechten en naleving humanitair oorlogsrecht (CR2)
Op het gebied van mensenrechten zijn er zorgelijke trends waarneembaar in Jordanië. Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

De eindgebruiker (JAF) is voor zover bekend niet betrokken bij deze geconstateerde punten van zorg. Toetsing aan criterium 2 is **positief**.

Interne conflicten (CR3)
Ondanks de instabiliteit in de regio is de interne situatie in Jordanië relatief stabiel. De eindgebruiker (JAF) is niet betrokken bij interne conflicten. Toetsing aan criterium 3 is **positief**.

Regionale stabiliteit (CR4)
Jordanië heeft geen territoriale ambities en speelt een stabiliserende rol in de regio. Het land heeft zich in 2014 net als Nederland aangesloten bij de coalitie tegen ISIS, samen met de VS en een aantal andere Golfstaten. Verder wordt Jordanië beschouwd als een goede partner van de NAVO. In juli 2025 is met de ondertekening van een bilaterale overeenkomst voor de oprichting van een NAVO-verbindingskantoor in Amman een belangrijke mijlpaal bereikt in dit partnerschap.[5]

Gezien het feit dat Jordanië een buurland is van Israël en de Palestijnse Gebieden (West Bank), en een bevolking heeft die naar schatting 60% Palestijns is, ondervindt het directe gevolgen van de spanningen tussen Israël en de Palestijnse Gebieden. Jordanië spant zich echter in om niet militair betrokken te raken in het conflict tussen Israël en Hamas en speelt een actieve rol in de besprekingen over het Midden-Oosten vredesproces.

Jordanië ondervindt daarnaast negatieve gevolgen van de drugssmokkel vanuit Syrië, die in toenemende mate wordt gecombineerd met het illegale transport van wapens en explosieven. Dit leidt ook tot geweldsincidenten, bijvoorbeeld in 2024 toen er bij gewapende confrontaties met smokkelaars enkele Jordaanse grenswachten zijn omgekomen. Jordanië ervaart deze ontwikkeling als een bedreiging voor zijn veiligheid en heeft een legitiem belang bij de bestrijding hiervan in zijn grensregio's. Het is mogelijk dat de uit te voeren goederen (dronedetectieradars) zullen worden ingezet voor grensbewaking en daarmee bijdragen aan de bestrijding van deze criminaliteitsproblematiek.

Internationale en diplomatieke belangen

[5] NATO-Jordan statement on the signature of the legal agreement for the establishment of a diplomatic NATO Liaison Office in Amman | NATO News.

Er bestaan echter ook signalen dat de luchtmacht van Jordanië bij de bestrijding van deze problematiek meermaals luchtaanvallen heeft uitgevoerd in Syrië, o.a. in december 2025 en maart en mei jl. Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

De uit te voeren goederen (dronedetectieradars) spelen echter t.a.v. deze ontwikkelingen geen rol, aangezien ze niet kunnen worden ingezet voor doelgeleiding en niet zijn bedoeld voor integratie in gevechtsvliegtuigen.

Zoals besproken onder de kernpunten is Jordanië sinds 28 februari jl. het doelwit geweest van raket- en droneaanvallen door zowel Iran als pro-Iraanse milities in Irak. Sinds de onderhandelingen tussen Iran en de VS zijn de aanvallen op Jordanië afgenomen, maar de situatie in de regio blijft volatiel. Het legitieme belang van Jordanië om zich te kunnen verdedigen tegen (toekomstige) droneaanvallen is toegenomen sinds de start van het conflict tussen Israël/VS en Iran. De beoogde levering van de dronedetectieradars vergroot de capaciteit van de JAF om zich te kunnen verdedigen tegen dergelijke aanvallen. Hiermee komt de voorliggende aanvraag tegemoet aan de legitieme veiligheidsbehoefte van Jordanië en draagt het bij aan het behoud van de interne stabiliteit in Jordanië.

Gezien het bovenstaande bestaat er geen duidelijk risico dat de goederen in de voorliggende aanvraag, mede gelet op hun aard (dronedetectieradars), zullen worden ingezet voor agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken. Toetsing aan criterium 4 is **positief**.

Veiligheid NL en bondgenoten (CR5)
Aangezien Jordanië een belangrijke niet-NAVO-bondgenoot is, vormt de voorliggende aanvraag geen risico voor de veiligheids- en defensiebelangen van Nederland of bondgenoten. Toetsing aan criterium 5 is **positief**.

Houding terrorisme/grensoverschrijdende criminaliteit/naleving internationaal recht/non-proliferatie (CR6)
Zie kernpunten.

Omleidingsrisico (CR7)
Toetsing aan het criterium 7 is negatief indien het gevaar bestaat dat de goederen in het ontvangende land een andere (ongewenste) bestemming krijgen of onder ongewenste voorwaarden opnieuw worden uitgevoerd.

Ondanks de wapenembargoschendingen van Jordanië in het verleden, wordt het risico dat de uit te voeren dronedetectieradars worden omgeleid naar Libië minimaal geacht (zie CR6). Daarnaast wordt het risico op omleiding naar andere eindbestemmingen minimaal geacht in het licht van de aanwezige eindgebruikersverklaring, het belang van de JAF bij het eigen gebruik van de dronedetectieradars, en het feit dat er voor zover bekend geen omleidingsincidenten zijn geweest bij vergelijkbare transacties in het verleden.

Internationale en diplomatieke belangen

Jordanië deelt een grens met Israël en de bezette Palestijnse Gebieden. Er bestaan echter geen signalen die erop wijzen dat de JAF wapens of strategische goederen levert of heeft geleverd aan partijen in het conflict tussen Israël en Hamas/andere Palestijnse militante organisaties. Jordanië spant zich juist actief in om niet militair betrokken te raken bij het conflict tussen Israël en Hamas. Er bestaat op grond hiervan geen gevaar dat de goederen een andere (ongewenste) bestemming krijgen of onder ongewenste voorwaarden opnieuw worden uitgevoerd. Toetsing aan criterium 7 is **positief.**

OS-toets (CR8)
Toetsing aan criterium 8 is negatief indien de transactie niet compatibel is met de technische en economische capaciteit van het ontvangende land, of wanneer de voorgestelde uitvoer ernstig afbreuk zou doen aan de duurzame ontwikkeling van het ontvangende land.

Jordanië is volgens de OESO-DAC lijst een *Lower Middle Income Country*. De defensie-uitgaven van Jordanië vormen 4,7% van het budget, dit is boven de voorgeschreven OESO-norm van 4,5%. Dit verschil is echter minimaal en de hoge defensie-uitgaven van Jordanië zijn te begrijpen in het licht van de instabiliteit in de regio. Gezien de legitieme veiligheidsbehoefte van Jordanië is de minimale overschrijding van de norm niet in strijd met de duurzame ontwikkeling van het land. Toetsing aan criterium 8 is **positief**.